

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság vélemény – Tárgy: „A Bizottság javaslata európai parlamenti és tanácsi rendeletre a tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről szóló, 2000. május 29-i 1348/2000/EK tanácsi rendelet módosításáról”

(COM(2005) 305 final – 2005/0126 (COD))

(2006/C 88/02)

2005. szeptember 1-jén a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 95. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a fenti tárgyban.

A bizottsági munka előkészítéséért felelős „Egységes piac, termelés és fogyasztás” szekció véleményét 2006. január 23-án elfogadta. (Előadó: María Candelas SÁNCHEZ MIGUEL).

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2006. február 14–15-én tartott 424. plenáris ülésén (a 2006. február 14-i ülésnapon) 134 szavazattal, 2 tartózkodás mellett elfogadta a következő véleményt.

1. Következtetések

1.1 Az EGSZB gratulál az Európai Bizottságnak a javasolt reformhoz, amely megkönnyíti és egyértelművé teszi ennek, a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség megvalósításához oly fontos rendeletnek a végrehajtását. Az új bekezdések közül néhány azonban bizonyos mértékű zavart okozhat tartalmuk értelmezését illetően, különösen a 8. cikk (3) bekezdése, amely kivételt állapít meg az időtartamok számításában arra az esetre, ha az irat átvételét a címzett megtagadja, mivel az egy általa nem értett nyelven íródott, a kérelmezőnek a nemzeti rendelkezések alapján történő védelme érdekében.

1.2 Ugyanez igaz a 14. cikk végére, ahol a tértivevényhez „hasznló” kézbesítési módokra történik utalás, itt pontosabban körül kellene írni a postai szolgáltatások által biztosított, a kézbesítést megfelelően bizonyító többi lehetőséget.

1.3 Mindkét kérdést tisztázni kellene, és mindenekelőtt ellenőrizni kellene a nyelvi változatokat, mert több esetben nem egyeznek. A problémát még a rendelet közzététele előtt meg kellene oldani, tekintettel arra, hogy minden tagállam a saját nyelvi változata alapján hajtja végre azt.

1.4 Az EGSZB aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az Európai Bizottság nem vizsgálta meg, hogy a nemrég csatlakozott tagállamokban miként lehetséges a rendelet végrehajtása, annak ellenére, hogy a mellékleteket az új helyzet ismeretében már kiigazította.

1.5 Az EGSZB mindenesetre ki kívánja nyilvánítani, hogy a módosítás során alkalmazott eljárást megfelelőnek tartja, mivel az számításba veszi az összes érintett felet, és főként mivel felhasználta az e célból létrehozott eszközöket: az Európai Igazságügyi Hálózatot, amelynek segítségével figyelembe vehetők azok a problémák, amelyek mindkét eljárás alkalmazása során felmerültek.

2. Bevezetés

2.1 Az Európai Bizottság jelen javaslatát az 1348/2000/EK rendelet ⁽¹⁾ 24. cikkében foglaltaknak megfelelően fogalmazta

meg, mivel a cikk előírja, hogy a rendelet alkalmazásának felülvizsgálatára kijelölt időszakot követően, legkésőbb 2004. június 1-jén a Bizottság javaslatokat tesz a rendeletnek az értesítési rendszer fejlődésével párhuzamos kiigazítására. A módosítási javaslat azonban több, mint formai felülvizsgálat: az Unió által szorgalmazott jogalkotás-egyszerűsítési folyamat részét képezi, továbbá figyelembe veszi az ugyanezen időszak alatt született jogalkotási javaslatokat is azzal a céllal, hogy teljesítse a Tamperei Európai Tanács állásfoglalásában foglaltakat, azaz a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség kialakítását, amely garantálja a személyek szabad mozgását az Unió határain belül.

2.2 Ez a rendelet igen fontos szerepet játszik a belső piac megfelelő működése szempontjából. Az új technológiákat alkalmazó, határokon átnyúló műveletekhez és kereskedelemhez, és elsősorban az új tranzakciós rendszerekhez szükség van olyan szabályrendszerre, amely meghatározza a bírósági és bíróságon kívüli iratok tagállamok közötti kézbesítésének eljárását. Ezzel kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy az EGSZB már korábban hangot adott azon kérésének ⁽²⁾, hogy az eljárást rendelet, ne pedig irányelv formájában szabályozzák, mivel a végső cél a teljes harmonizáció megteremtése.

3. A javaslat tartalma

3.1 A reformjavaslatban megfogalmazott egyszerűsítési folyamat olyan módosításokat is tartalmaz, amelyek növelik a kérelmező és a címzett jogbiztonságát, mivel olyan alapelvre van szükség, amely biztosítja a bizalom fenntartását a belső piacon.

3.2 Először is világos szabályokat állít fel az időtartamok számítására (7. cikk (2) bekezdés). A korábbi rendelkezésekkel ellentétben erre az irat kézhezvételétől számítva egy hónapot biztosít, a nemzeti jogszabályokat pedig csak a tagállamok államigazgatásai közötti kapcsolatokban, eseti alapon lehet alkalmazni (9. cikk (1) és (2) bekezdés).

⁽¹⁾ HL L 160., 2000.6.30.

⁽²⁾ HL C 368., 1999.12.20. (3.2. pont)

3.3 Pontosítja azokat a rendelkezéseket, amelyek az irat átvételének a címzett által nem értett nyelven történt megfogalmazás miatti megtagadásáról szólnak, és felveti annak lehetőségét, hogy az iratot lefordítsák a címzett által megértett nyelvre, innentől a fordítás kézbesítése jelentené az előírt időtartamok számításának kezdetét (8. cikk (1) bekezdés). Az új (3) bekezdés azonban kivételként kezeli azokat az eseteket, amelyekben a tagállam jogszabályainak megfelelően az iratot meghatározott időtartamon belül kell kézbesíteni a kérelmező jogainak megőrzése érdekében, ekkor az eredeti irat kézbesítésének időpontját kell figyelembe venni.

3.4 Fontos a kézbesítéssel kapcsolatban felmerülő költségekre (11. cikk (2) bekezdés) vonatkozó módosítási javaslat is, amely kimondja, hogy minden tagállamnak előzetesen rögzített díjat kell alkalmaznia.

3.5 A postai szolgáltatások útján történő kézbesítéssel (14. cikk) kapcsolatban minden tagállamnak lehetőséget biztosít arra, hogy megkövetelje a kézbesítés megtörténtének bizonyítását térítvevény révén vagy „hasonló módon”, anélkül hogy ezáltal korlátoznák a bírósági eljárásban érdekelt személyek szabadságát abban, hogy a bírósági iratot közvetlenül az átvető tagállam bírósági tisztviselőjén vagy más illetékes személyén keresztül kézbesítsék (15. cikk).

4. A módosítási javaslatához fűzött észrevételek

4.1 Az EGSZB üdvözlöi bármely, az egyszerűsítés elvével⁽³⁾ összhangban lévő jogszabály-módosítási javaslatot, amely ugyanakkor garantálja a jogbiztonságot az érintett területen. Jelen javaslattal kapcsolatban kijelenti, hogy az Európai Bizottság eleget tett a magában a rendeletben (a 24. cikkben) előírt jelentéstételi kötelezettségének, valamint hogy az Európai Igazságügyi Hálózat⁽⁴⁾ ülésein sor került a rendelet alkalmazásáról szerzett tapasztalatok tanulmányozására és megvitatására. Továbbá, amint rendelkezésére állt az összes idevonatkozó információ és tanulmány, az Európai Bizottság elfogadta a jelen vélemény tárgyát képező javaslat alapjául szolgáló jelentést⁽⁵⁾.

4.2 Ezzel kapcsolatban el kell ismerni, hogy az iratkézbesítési időtartamok szabályozásának közösségi szintre emelése nagy előrelépést jelent az egyszerűsítés irányába, mivel előzőleg

számos nemzeti szabályozás volt érvényben párhuzamosan, és emiatt elhúzódtak az eljárások, ugyanakkor lehetővé teszi az érdekelt felek számára, hogy tisztában legyenek az eljárásokkal, anélkül, hogy ki kellene keresniük az egyes tagállamok idevonatkozó hatályos rendelkezéseit. Ennek ellenére az államközi kapcsolatok esetében elismeri a nemzeti jog érvényességét a módosított 9. cikk rendelkezései szerint anélkül, hogy az érdekelt magánszemélyeket ez hátrányosan érintené.

4.3 A 8. cikk új megfogalmazására vonatkozó javaslat, amelynek révén az irat átvételének megtagadása lehetővé válik akkor, ha az a címzett által nem értett nyelven íródott, valamint kötelezővé teszi az irat lefordítását, a jelenlegi megfogalmazásnál erősebben védi az érintett felek érdekét, elsősorban azért, mert nem rövidíti meg a meghatározott időtartamokat⁽⁶⁾, hanem elhalasztja a számítás kezdetét a fordítás időpontjáig. A 8. cikk új (3) bekezdésének megszövegezése azonban komoly problémát vet fel a tagállamok általi végrehajtást illetően az előzőekkel kapcsolatban, mivel kivételt állapít meg – a nemzeti jogszabályokban lefektetett számítások alkalmazásával –, ezáltal védtelenné teheti az átvevőt.

4.4 Az EGSZB üdvözlöi továbbá a tagállamok által előzetesen rögzített díj bevezetését, mivel a költségek körüli bizonytalanság miatt a felek gyakran nem bíznak egymásban. Ezáltal azonban az eljárás átláthatóbb lesz.

4.5 Az EGSZB korábbi véleményében⁽⁷⁾ foglaltakkal megegyezően úgy véljük, hogy a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítésével kapcsolatban meg kell vizsgálni az átvető és áttevő szervek által használt technikai fejlesztések és új médiumok – pl. az e-mail és az internet – alkalmazását, a felek jogbiztonsága azonban eközben nem sérülhet.

4.6 A másik megfontolandó kérdés a mellékletekben foglalt úrlapok megfogalmazási módja, ezek ugyanis a tagállami igazságügyi szervek, azaz az úrlapok áttevői és átvetői számára készültek. Az EGSZB úgy véli, hogy figyelembe kellene venni emellett az átvető és a címzett érdekeit is, a megfogalmazás egyszerűsítése és a bírósági eljárásban érdekelt felek számára érthetőbbé tétele révén.

Brüsszel, 2006. február 14.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság

elnöke

Anne-Marie SIGMUND

⁽³⁾ HL C 24., 2006.1.31.

⁽⁴⁾ A Polgári és Kereskedelmi Ügyek Európai Igazságügyi Hálózata. HL C 139, 2001.5.11.

⁽⁵⁾ Az 1348/2000/EK rendelet alkalmazásáról szóló jelentés. 2004. október 1., COM(2004) 603 final.

⁽⁶⁾ A 8. cikkre vonatkozó új javaslat, amelynek révén az irat átvételének megtagadása lehetővé válik akkor, ha az nem az EU egyik hivatalos nyelvén íródott, összhangban van az Európai Községek Bírósága ítéletével, nevezetesen a 2005. április 8-i C-443/03 sz. ítélettel.

⁽⁷⁾ HL C 368, 1999.12.20.